

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
118/11. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2011. október 27.

A C-255/09. sz., Bizottság kontra Portugália
ügyben hozott ítélet

Ellentétes az uniós joggal a másik tagállamban végzett nem kórházi egészségügyi kezelések megtérítésére vonatkozó portugál szabályozás

A jelentős és költséges orvosi eszközök használatát igénylő kezelések kivételével a tagállamoknak elő kell írniuk a nem kórházi egészségügyi kezelések saját díjszabásuk szerinti megtérítésének lehetőségét, amennyiben azokat másik tagállamban előzetes engedély nélkül végezték

Portugáliában – az 1408/71/EGK rendeletben előírt eseteken kívül¹ – korlátozott a másik tagállamban felmerült, nem kórházi kezelések költségei megtérítésének lehetősége. Ugyanis – noha igaz az, hogy a portugál szabályozás (konkrétan a 177/92. sz. törvényrendelet) előírja a szabályozásban „kiemelten speciálisnak” tekintett és Portugáliában nem elvégezhető nem kórházi kezelések költségeinek megtérítését – e megtérítés feltétele háromszoros előzetes engedély (azaz a kezelőorvos által készített részletes támogató orvosi jelentés, e jelentésnek a kórház orvosigazgatója általi jóváhagyása, valamint a kórházakért felelős főigazgató kedvező döntése) megszerzése. A többi nem kórházi egészségügyi kezelés tekintetében a portugál jog nem írja elő a megtérítés lehetőségét.

A Bizottság – mivel úgy vélte, hogy a nem kórházi kezelések másik tagállamban keletkezett költségei megtérítésének portugál rendszere összeegyeztethetetlen a szolgáltatásnyújtás szabadságával – benyújtotta a kötelezettségszegés megállapítása iránti jelen keresetet.

A Bíróság azonban mindeközben – 2010. október 5-én – kimondta², hogy összeegyeztethető az uniós joggal az, ha valamely tagállam **előzetes engedélyhez köti** másik tagállamban programozott **nem kórházi kezelések megtérítését**, amennyiben e kezelések **jelentős és költséges orvosi eszközök** használatát igénylik. Ezen ítéletet követően a Bizottság e kereset tárgyának felülvizsgálata mellett döntött. Ennélfogva **a jelen kereset másik tagállamban végzett, jelentős és költséges orvosi eszközök használatával nem járó³ és az 1408/71 rendelet hatálya alá nem tartozó nem kórházi egészségügyi kezelésekre irányul.**

A mai napon hozott ítéletében a Bíróság előzetesen emlékeztet arra, hogy a térítés ellenében nyújtott egészségügyi kezelések a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó rendelkezések hatálya alá tartoznak. Ennélfogva **a szolgáltatásnyújtás szabadságával ellentétes minden olyan nemzeti szabályozás alkalmazása, amely a tagállamok közötti szolgáltatásnyújtást nehezebbé teszi a tisztán egy tagállamon belüli szolgáltatásnyújtásnál.**

¹ Azaz, amennyiben a portugál társadalombiztosítási rendszerben biztosított munkavállalónak valamely másik tagállam területén való tartózkodása során lesz szüksége egészségügyi ellátásra (váratlan beavatkozások), illetve amennyiben az illetékes intézmény korábban engedélyezte a munkavállaló számára, hogy másik tagállamba utazzon ellátás igénybevétele céljából, az ellátás helye szerinti tagállamban alkalmazandó díjszabásnak megfelelően (előzetesen engedélyezett, tervbe vett kezelések). A szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet (HL 1971. L 149., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 35. o.), amelynek helyébe a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.) lépett.

² A [C-512/08. sz.](#), Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet, [lásd a 97/10. sz. sajtóközleményt](#).

³ Még közelebből: a nemzeti jogszabályban kimerítően felsorolt, a klinikai használatra szánt mágneses magrezonanciás képalkotó berendezéshez vagy spektrométerhez, valamint az orvosi szkennerekhez hasonló, jelentős és költséges orvosi eszközökről van szó.

Ebből kiindulva a Bíróság **először a portugál törvényrendeletben szereplő, másik tagállamban végzett, jelentős és költséges orvosi eszközök használatát nem igénylő nem kórházi egészségügyi kezelések helyzetét** vizsgálta meg.

A Bíróság e tekintetben úgy véli, hogy az ilyen jellegű kezelések megtérítésére vonatkozó előzetes engedélyezési rendszer a szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozását képezi. A Bíróság ugyanis úgy véli, hogy valamely elutasító közigazgatási határozat miatt a költségek megtérítése esetleges elmaradásának kilátása már önmagában alkalmas arra, hogy az érintett betegeket megakadályozza abban, hogy másik tagállambeli egészségügyi szolgáltatót vegyenek igénybe. Ezen túlmenően a jogszabály csak abban a kivételes esetben írja elő a külföldön igénybe vett egészségügyi kezelések megtérítését, ha a portugál egészségügyi rendszer nem rendelkezik kezelési megoldással az e rendszerben biztosított beteg számára. Ez a feltétel – jellegénél fogva – erősen korlátozhatja azoknak az eseteknek a körét, amelyekben az engedélyt megadják.

A Bíróság ezután úgy véli, hogy ez a korlátozás nem igazolható kényszerítő érdekekkel, különösen pedig a társadalombiztosítási rendszer pénzügyi egyensúlyában okozott súlyos kár veszélyének állítólagos fennállásával.

A Bíróság ezzel kapcsolatban jelzi, hogy az elé terjesztett tényezők tükrében az ilyen jellegű kezelések esetében előírt előzetes engedély követelményének megszüntetése nem eredményezné azt, hogy a betegek olyan nagy számban mennének külföldre, hogy az a portugál társadalombiztosítási rendszer pénzügyi egyensúlyát súlyosán felborítaná. A sürgősségi eseteket kivéve, ugyanis, főként a határ menti régiók betegei, valamint a speciális betegségek kezelésére szorulóknak mennek külföldre. A Bíróság végül emlékeztet arra, hogy amennyiben a biztosítottak előzetes engedély hiányában vesznek igénybe ellátást egészségbiztosítási pénztáruk országától eltérő tagállamban, akkor annak költségeit csak a biztosított jogállás szerinti tagállam egészségbiztosítási rendszere által garantált egészségbiztosítási fedezet határain belül térítik meg.

Ehhez hasonlóan, **a portugál nemzeti egészségügyi rendszer alapvető jellemvonásai sem igazolhatják a szóban forgó korlátozást.** A Bíróság e tekintetben többek között arra emlékeztet, hogy a Portugáliához hasonló azon tagállamok, amelyek természetbeni ellátási rendszert hoztak létre (azaz olyan rendszert, amelyben a biztosítottaknak nem az egészségügyi kezelések tekintetében felmerült költségek megtérítéséhez, hanem magukhoz a kezelésekhöz van joguk), kötelesek másik tagállamban végzett ellátások költségeinek utólagos megtérítésére irányuló mechanizmusokat előírni.

A Bíróság tehát azt a következtetést vonja le, hogy **Portugália – mivel másik tagállamban végzett, jelentős és költséges orvosi eszközök használatát nem igénylő „kiemelten speciális” nem kórházi kezelésekkal kapcsolatos orvosi költségek megtérítésének lehetőségét előzetes engedély megadásához köti – nem teljesítette a szolgáltatásnyújtás szabadságából eredő kötelezettségeit.**

A Bíróság **másodszor az egyéb egészségügyi kezelések – azaz másik tagállamban végzett, a portugál törvényrendeletben nem szereplő, valamint jelentős és költséges orvosi eszközök használatát nem igénylő és az 1408/71 rendelet hatálya alá nem tartozó, nem kórházi kezelések – helyzetét elemzi.**

A Bíróság e tekintetben rámutat arra, hogy a portugál jog nem írja elő az olyan kezelések költsége megtérítésének lehetőségét, **mint amilyen az általános orvos vagy fogorvos előzetes engedélyezés nélküli felkeresése. Mivel az ilyen jellegű ellátások tekintetében semmiféle lehetőség nincs a megtérítésre, a Bíróság arra a következtetésre jut, hogy Portugália nem teljesítette a szolgáltatásnyújtás szabadságából eredő kötelezettségeit.**

EMLÉKEZTETŐ: Az uniós jogból eredő kötelezettségeit nem teljesítő tagállam ellen irányuló kötelezettségszegési eljárást a Bizottság vagy más tagállam indíthatja meg. Ha a Bíróság megállapítja a kötelezettségszegést, az érintett tagállamnak a lehető leghamarabb teljesítenie kell az ítéletben foglaltakat. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a tagállam nem teljesítette az ítéletben foglaltakat, újabb, pénzügyi szankciók kiszabására irányuló keresetet indíthat. Mindazonáltal, amennyiben a tagállam nem tett

eleget a valamely irányelv átültetésére elfogadott intézkedései Bizottságnak történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, a Bíróság a Bizottság indítványa alapján már az első ítéletben szankciókat alkalmazhat.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499